

ՎԵՀԱՓԱՌԻ ՀԱՅՐԱՊԵՏԻ ՔԱՐՈՉԸ Ս. ԶԱՏԿԻ ԱՌԹԻՎ
ԽՈՍՎԱԾ ՄԱՅՐ ՏԱԾԱՐՈՒՄ, ԿԻՐԱԿԻ՝ ՄԱՐՏԻ 26-ԻՆ

Յանուն Հօր և Որդոյ և Հոգւոյն Սրբոյ:
Ամէն:

«Քրիստոս յարեալ ի մեռելոց»:

Ամեն տարի Հայաստանայց առաքելական սուրբ եկեղեցին ցնծութեամբ կտոնէ սուրբ Զատիկը՝ հիշատակը մեր Փրկչի լուսափայլ հարութեան:

Ամեն տարի գարնան լուսաբացին, վերանորոգյալ հավատքով կողջունենք ավետիար Քրիստոսի հարութեան, իբրև լուսաբացը մեր հոգեկան գարունին:

Արդարև, բոլոր անոնց համար, որոնք կրավանին իրողությունը և ճշմարտությունը մարդկային հոգեկան աշխարհին, իրողությունը և ճշմարտությունը ոգեկան արժեքներուն, և բարոյական սկզբունքներով, Քրիստոսի հարությունը առանցքը կհանդիսանա այդ հոգեկան աշխարհին, սկզբնավորողը և բեղմնավորողը ոգեկան արժեքներուն ու նաև վեմը և գերագույն երաշխիքը բարոյական ճշմարտություններուն:

Հարության գաղափարը մարդկային ընկերային պատմական կյանքի բազմաազարմաշ փորձի արգասիքն է՝ լիությամբ ու պայծառությամբ բյուրեղացած Քրիստոսի

հրաշալի հարությամբ ու հուշակված սուրբ Ավետարանի Աստվածաշունչ մատչանով, որ մարդկությունը ողողած է անսպառ լույսով և լեցուցած զայն պանծալի իրագործումներով, ահա երկու հազար տարիներն ի վեր:

Աստված լիապես ու ամբողջապես հայտնվեցաւ մարդկային աշխարհին՝ Իր միածին Որդով՝ Քրիստոսով:

Քրիստոս, Իր ծնունդով, երկիր բերավ խօսքը Աստուծո և Իր հարութենէն հետո երկիր թողուց շնորհաբաշխ սուրբ Հոգին Աստուծո: Ահա թէ ինչու Քրիստոսի հարության ավետիար սկիզբն է հավատացյալի բոլոր ուրախություններուն, ստուգությունը փրկության մեծ հույսին, գերագույն երաշխիքը հոգու անմահության:

Այսպես է, որ մեծ առաքյալը իրավամբ կգոչէ՝ «Եթէ Քրիստոս չիցէ յարուցեալ ընդունայն է բարոգութիւնն մեր. ընդունայն էն և հաւատք ձեր» (Ա. Կորթն. ԺԾ. 14):

Քրիստոսի հարության լույսը ողողէ նաև աշխարհը Հայոց և հիշատակության արժանի իրագործումներով լեցուց պատմությունը մեր ազգին:

Այդ լույսով, մասնավաճող, մեր ժողովուրդը իր հոգին պեղեց, իր ինքնությունը գտավ, ինքզինք կերտեց՝ սկսյալ չորրորդ դարու սկզբներեն՝ հոգևոր, մշակութային և քաղաքական մեծ նվաճումներով:

Հոգևոր նվաճում՝ հաղթանակը նոր ուխտի և Փրկչի իջման տեսիլքը ս. Գրիգոր Լուսավորչին:

Մշակութային նվաճում՝ հայ տառերու գյուտը և հայերեն թարգմանությունը Աստվածաշունչ մատյանին:

Քաղաքական նվաճում՝ ճակատամարտը Ավարայրի:

Այսպես ծնավ ու կազմավորվեցավ հայ ժողովուրդը իբրև ոգեկան իմացական հավաքականություն:

Այսպես լուսավորվեցավ ու զարգացավ անոր առաքելությունը պատմության ընթացքին:

Հայ ժողովուրդը, մեր օրերուն ալ, միշտ նույն ոգեկան իմացական հիմքերու վրա կշարունակե իր երթը քաղաքակիրթ ազգերու կողքին: Ժամանակը և նորագույն պայմանները կյանքի՝ էապես ոչինչ չեն խաթարած անոր հոգեկան աշխարհին մեջ, անոր ստեղծագործ խոյանքին մեջ, դեպի ապագան անոր հայրենաշեն սպասումներուն մեջ:

Տեսիլքը սուրբ Լուսավորչի, գյուտը սուրբ Մեսրոպի և հրամանը Կարմիր Վարդանի կմնան, հեռագիտե առավել փայլատալու՜մով, ոգեշնչողը բոլոր հայ սրտերուն, վերածնած մեր հայրենի երկրին մեջ, ինչպես և հայ ակյուտքի տարածքին վրա, ուր մեր պանդուխտ զավակները իրենց հոգիի բոլոր թելերով անքակտելի կերպով կապված կմնան իրենց քրիստոնեական հավատքի գերագույն կեդրոն, աստվածակառույց սուրբ Էջմիածնին և սուրբ-գրական երկրին՝ Հայաստան:

Չառիկ է այսօր, սիրելի հավատացյալներ: Հավատքի, լույսի և հույսի տոն է այսօր: Որովհետև ««Ջարեալ Քրիստոս ի մեռելոց», որովհետև «մահուան զմահ կոխեաց» և «մեզ գկեանս պարգևեաց»: Այո, ճշմարտապես հարություն առավ Քրիստոս, ճշմարտապես հաղթեց մահվան, ու ճշմարտապես կյանք պարգևեց մեզի: Սակայն արթուն ըլլանք հոգիով, և չխորհինք, թե բավական է լոկ հավատալ այս ճշմարտություններուն ու գոհացում գտնել ինքնաբավ կրավորական կեցվածքի մը մեջ, կարծելով, թե ապահովված են մեր հոգիներու արդարացումը, մեր կյանքը, մեր փրկությունը:

Աստվածորդին՝ Քրիստոս, պատմականորեն մեկ անգամ հարություն առավ, այո, և ընդմիշտ հաղթեց մահվան, կյանք պարգևելով մարդուն, սակայն որպեսզի մեզմե ամեն

մեկը արժանի ու մասնակից դառնա այդ շնորհներուն, պետք է տևապես իր կյանքի ընթացքին Քրիստոս կրե իր սրտին մեջ, տևապես մաքառի մեղքին դեմ, տևապես բարին գործե, կարենալ հասնելու համար հարության ապրումի բարձունքին: Մահվան արմատը չարն է, անոր սկիզբը՝ մեղքը: Չարին հաղթելով, մեղքը խափանելով է, որ ամեն մեկուս հոգեկան աշխարհին մեջ Քրիստոս կրնա հարություն առնել: Մեր հավատքով, մեր կյանքի բարի ու արդար գործերով, չարիքին դեմ մեր արիությանը պիտի կարողանանք արժանանալ Քրիստոսի հարության լույսին, անոր շնորհներուն: Պողոս առաքյալ կվկայե՝ «արդ ազատացեալք ի մեղացն և ծառայեալք Աստուծոյ՝ ունիք զպտուղ ձեր ի մեղացն և ծառայեալք Աստուծոյ՝ ունիք զպտուղ ձեր ի սրբութիւն, և վախճան նորա կեանք յաիտենից: Զի թոշակ մեղաց մահ է. այլ շնորհք Աստուծոյ կեանք յաիտենից ի Քրիստոս Յիսուս ի Տէր մեր» (Հռոմ. Զ. 22—23):

Եվ այն, ինչ ճշմարիտ է մեր ազգի զավակներեն ամեն մեկուն համար առանձին, ճշմարիտ է նաև մեր ամբողջ ազգին համար, իբրև հավաքական ամբողջություն, իբրև եկեղեցի և ժողովուրդ: Հայ ժողովուրդը իր կրոնական հավատքով, իր մայր եկեղեցիով, իր մշակութային և մեր օրերու իր ազգային-հայրենական վերածնունդով, հոգևոր, մշակութային, բարոյական ամբողջ մըն է, ապրող, աճող ու ստեղծագործող մարմին մը՝ ոչ միայն նյութեղեն, այլ մանավանդ հոգեկան:

Այդ հավաքական հոգին է, որ պիտի պահենք Քրիստոսի հարության լույսին մեջ, Ավետարանի ոգեկանության շողակաթումին ներքո, որպեսզի մեր ժողովուրդը շարունակե ողիղ գծով ընթանալ մեր լուսաբնակ նախնյաց ճամփով:

Դարերը կանցնին, ժամանակները կփոխվին, սերունդներ կու գան ու կերթան, արտաքին նոր պայմաններ կյանքի կկոչվին, սակայն վավերական ազգի մը հոգին, ինքն ալ թեև հարաշարժ ու մշտանորոգ, կպահե ու կպահպանե իր սկզբնական անհատականությունը, ըլլալու և գործելու իր սեփական ոճը, կյանքն ու աշխարհը ընկալելու իր ուրույն կերպը, այնպես, ինչպես դարավոր կաղնին թեև ամեն տարի իր ստերն ու տերևները կփոխե, բայց իր արյունը միշտ կատանա իր միևնույն արմատներեն: Ժողովուրդի մը պատմությունը խորքին մեջ պատմությունն է՝ իր հոգեկան ուժերը կենսագործելու անսահմանորեն այլազան կերպերուն:

Արդ, սիրեցյալ զավակներ Մեր, աղոթեցեք և արթուն մնացեք, և գործեցեք այնպես,

նոր Բրիստոս չմեռնի՝ ձեր հոգիներեն ներս, նոր Բրիստոս չմեռնի՝ մեր ժողովուրդի գիտակցության ու պատմության մեջ: «Ջհոգին մի շիջուցանեք»՝ կպատգամե մեզի Պողոս առաքյալ: Բրիստոսի հարության ստուգությանը, Բրիստոսի հարության լույսով հավելտ վառ ու անշեջ պիտի պահենք մեր հոգիները: Զի «յորժամ Բրիստոս յայտնեսցի»՝ իկեանքն ձեր, յայնժամ և Դոնք ընդ նմա յայտնեսցիք փառօք» (Կողոս. Գ. 4):

Զատիկ է այսօր, սիրելի հավատացյալ ժողովուրդ, տոնը Բրիստոսի լուսավալ հարության, մխիթարությունը և ուրախությունը նմեր, կենարար հույսը մեր լինելիության և հավերժության:

Ամուր փարած ձեր առաքելական սուրբ թեկեղեցիին, Մայր Աթոռ սուրբ Էջմիածնին և ձեր սրտերուն մեջ վառ ու պայծառ պահած

անմար ջահը հայության հոգիին, անեցեք, բազմացեք ու գորացեք Աստուծո օրհնության ներքո:

Եվ այսօր, զատկական այս լույս առավոտյան, բերկրյալ հոգիներով բարձր երգեցեք ու փառաբանեցեք Արարիչը լուսո և առաջին Լույսը մեր՝ զհարուցյալ Փրկիչն մեր Բրիստոս:

«Փառք հրաշափառ յարութեան Բո Տէր»: Լույս և խաղաղություն համայն աշխարհին, բոլոր ժողովուրդներուն:

Լույս և խաղաղություն մեր հարազատ ժողովուրդին և նոր կյանքի կոչված, վերաշինող ու կենսուրախ մեր մայր երկրին, արևաշող, հավերժական Հայաստանին:

Լույս և խաղաղութիւն և շնորհք Տեառն մերոյ Յիսուսի Բրիստոսի եղիցին ընդ ձեզ այժմ և յաւիտեան: Ամէն:

